

Æble/PæreNYT

Nr. 28 // 13. september 2021

FÆLLES

Elstar

- **Udviklingen kan gå hurtigt!**
- **Frugter uden kerner vil have tendens til at drysse.**
- Stivelsestesten er en god hjælp til at finde det rette høst-tidspunkt.
- Ved jodtest svarer en hel sort snitflade til værdien 1. Jo større område af frugten som forbliver lyst ved jodtesten, jo mindre stivelse er der tilbage og jo mere moden er frugten.
- Tag også højde for sukker, fasthed og smag, når plukketids-punktet bestemmes.
- Forventet lagringstid har indflydelse på, hvornår der skal plukkes. Jo længere lagringstid, jo mere stivelse skal der være tilbage. For langtidslagring er værdier på fra 3 til 5-6 ideelt.
- Behandling med SmartFresh, se under konventionel.

INDHOLD:

FÆLLES.....	1
Elstar	1
Fedtede Elstar	1

KONVENTIONELT.....	2
SmartFresh.....	2
Cerone - vær obs på plukketidspunktet	3
Pomoxon Extra	3
Cerone til blomsterknopdannelsen i pærer efter høst	3

ØKOLOGI.....	5
Husk bekæmpelse af sodplet på de sene sorter.....	5
Forebyggelse af priksyge	5
Vanding.....	5

Fedtede Elstar

- Fedtede frugter kan tyde på nødmodning/indre skade (skær frugter igennem og se efter råd i kernehuset), men det kan også være tegn på, at disse frugter er naturligt modne og skal plukkes hurtigst muligt.
- Tendensen til at udvikle fedtet overflade afhænger af modenhed og sort. Ved høj temperatur kan frugten modne hurtigt og hurtigt blive fedtet.
- I modne/fedtede æbler er stivelsesnedbrydningen ofte fremskreden og er ikke egnet til langtidslagring.
- Hvis der er mange modne/fedtede frugter er det optimale at få dem plukket og solgt hurtigst muligt.
- Hvis man på forhånd ved, at frugten skal langtidslagres, bør man undgå at få fedtede frugter med på lageret.

Fedtede frugter kan være tegn på indre skade f.eks. råd i kernehuset, men det kan også være tegn på at disse frugter skal plukkes hurtigst muligt. Foto fra 2020.

KONVENTIONELT

SmartFresh

- Elstar, som skal behandles med SmartFresh, skal have stivelsesværdier på 3-5/6. Ved værdien 5 er der helt lyst rundt om kernehuset og der er små, lyse områder i frugtkødet rundt omkring, se foto side 3.
- Hvis frugten er langt i udviklingen, vil SmartFresh stadig have virkning på fastheden, men holdbarheden er kortere end ved behandling på mindre moden frugt.
- Ved brug af SmartFresh er det optimalt, at frugterne er så ensartet i modning som muligt.

Handling	Normal/mekanisk lagring	ULO/DCA lagring
Plukning og indlagring		
Afvent at temperaturen er faldet. Der kan gå op til 7-10 dage.	Frugttemperaturen skal være 1,5°C (eller i det mindste under 4°C)	Frugttemperaturen skal være 1,5°C (eller i det mindste under 4°C)
SmartFresh behandling udføres		
Frugten lagres 3-4 uger	Frugttemperatur: 1,5°C • CO ₂ under 1% • O ₂ over 20% Frugten kan gemmes til slutningen af december.	Frugttemperatur: 1,5°C • CO ₂ under 1% • O ₂ over 20%
• Frugten lagres yderligere 4 uger • Frugtens ånding får indholdet af O₂ til at falde og CO₂ til at stige		Frugttemperatur: 1,5°C • CO ₂ max 2% • O ₂ over 1,2%
I den resterende lagringstid udtages månedligt en prøve (40 frugter) til analyse for fasthed, indre kvalitet og hyldeliv.		Frugttemperatur: 1,5-2°C • CO ₂ max 2% • O ₂ på 0,9-1% • Tab af vand: 2,5-3 liter pr ton pr måned.

NB!

Fremgangsmåden ved brug af SmartFresh i Jonagold er anderledes end for Elstar.

Jodtest i Elstar, hvor værdien er 5. Elstar, som skal behandles med SmartFresh, skal have en værdi på 3-5/6. Ved værdien 5 er der helt lyst rundt om kernehuset og der er små, lyse områder i frugtkødet rundt omkring.

SmartFresh-behandlinger udføres af Jan Jager, som for bestilling kan kontaktes på telefon: 21 67 21 97.

Cerone - vær obs på plukketidspunktet

Er der brugt høje doseringer af Cerone, kørt flere gange og/eller er der behandlet på et sent tidspunkt, bør man holde ekstra godt øje med frugtens modningsudvikling, så man undgår at blive overrasket, hvis frugten modner nogle dage tidligere end forventet.

Pomoxon Extra

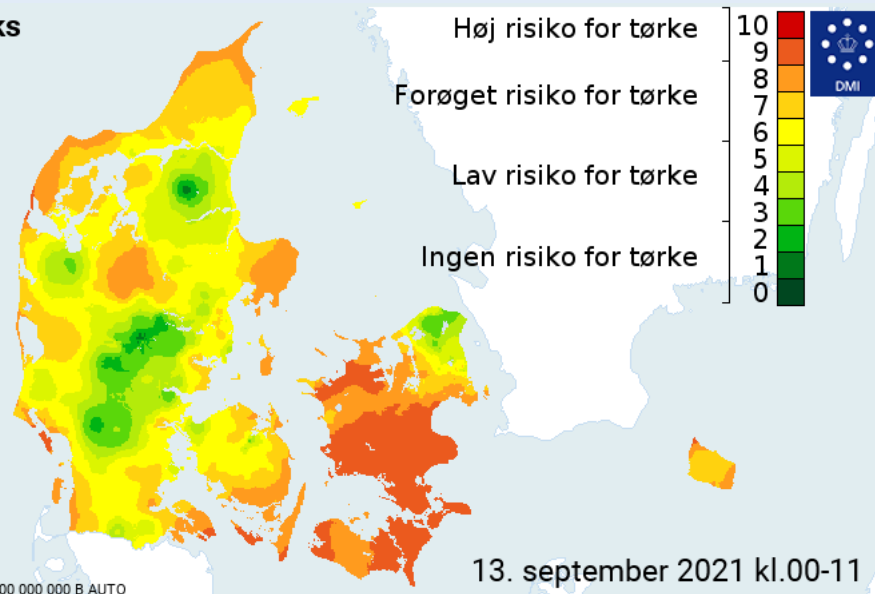
- **Husk Pomoxon Extra har været forbudt at anvende og opbevare siden 9 september 2021.**

Cerone til blomsterknopdannelsen i pærer efter høst

- Cerone efter høst kan bruges for at styrke blomsterknopdannelsen.
- Behandlingen udføres efter høst, mens bladene stadig er grønne og temperaturen er over 15-18°C.
- Der må anvendes 2 x 0,25 l/ha med 7 dages interval eller 1 x 0,5 l/ha. Vær klar over der højst må bruges totalt 0,75 l/ha pr sæson inklusive behandling i blomstringen.
- Behandlingen må først udføres, når frugten fra bestøvertræerne er plukket, hvis de skal plukkes senere og bruges.
- Hvor nødvendig behandlingen med Cerone efter høst er, vil afhænge af frugtbelastningen i år, væksthiveauet og om der blev **udtyndet med Cerone under blomstringen i 2021.**
- Mange andre forhold, end bare behandlingen med Cerone efter høst, vil påvirke, hvordan næste års knopper udvikler sig.
- **På lokaliteter, hvor det er tørt, vil det af hensyn til dannelsen af næste års blomsterknopper være en fordel at fortsætte med at vande efter høst.**

Tørkeindeks

Foreløbige data

På lokaliteter, hvor det er tørt, vil det af hensyn til dannelsen af næste års blomsterknopper være en fordel at fortsætte med at vande efter høst.

Se [Æblepærenyt nr 27 2021](#) for information om:

- Farve før høst
- Lagersygdomme/råd
- Bladgødskning efter høst
- Pærer - skadedyr efter høst

ØKOLOGI

Husk bekæmpelse af sodplet på de sene sorter

Armcarb (kaliumhydrogencarbonat) er godkendt til bekæmpelse af æbleskurv og sodplet. Brug Armcarb/bagepulver, hvor der er lange fugtige perioder og hvor frugten er våd i én til flere dage. Der er sideeffekt af natron på sodplet.

Brug 5 kg/ha i 400-500 l vand per sprøjtning.

Angreb forekommer ofte, hvis plantagen har haft angreb tidligere. Sodplet angriber i de samme plantager år efter år, hvor andre plantager har mindre problemer.

Infektioner udvikles gennem hele sæsonen. Angreb når ikke at blive tydeligt på tidligere sorter. Angreb ses normalt på sorter fra Elstar og senere. Angreb ses tydeligst på lyse frugter.

Forebyggelse af priksyge

Fortsæt behandling med Calcium på de sene sorter, indtil ca. 1 uge før høst. Senere behandling kan give risiko for lidt hvide belægninger på frugten ved høst.

Calciumklorid 5-6 kg/ha + Aminosol PS 1 l/ha. Aminosol PS gør blandingen blød og forbedrer optagelsen af Ca.

Gå altid ned til 3-4 kg/ha calciumklorid i Boskoop.

Husk at brug kræver en konsulenterklæring.

Jo flere behandlinger med calcium, jo bedre effekt. Som tommelfingerregel bør der regnes med 6 behandlinger. Men i sorter som har tendens til priksyge, dårlig lagringsevne og som skal lagres længe, skal der nogle gange flere behandlinger til. Det er dog bedre at sprøjte få gange end slet ikke.

Udover over at forebygge priksyge og andre fysiologiske sygdomme, modvirker et godt calciumindhold i frugten også indirekte sygdomsangreb.

Vanding

På lokaliteter, hvor det er tørt, vil det af hensyn til dannelsen af næste års blomsterknopper være en fordel at fortsætte med at vande efter høst.

Se [Æblepærenyt nr 27 2021](#) for information om:

Bladgødsning efter høst

Pærer - skadedyr efter høst

Frugttrækræft

Bekæmpelse af mosegrise

Maya Bojesen

Tlf. 21 71 77 57

myb@hortiadvise.dk

Hanne Lindhard Pedersen

Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47

hlp@hortiadvise.dk